

Course of study (code)/ Назва дисципліни (шифр)	Право Європейського Союзу (LW0812BPREU)	
Academic year / Навчальний рік - Семестр	2022/2023 – 4 семестр	
Course of study / Назва спеціальності	081 ПРАВО	
Educational program / Освітня програма Education - ECTS / Рівень – Кредити Status / Статус Learning language / Мова навчання	«Право» Перший (бакалаврський) рівень - 5 ECTS Обов'язкова Українська	
Author / Укладач	Міма Ірина Володимирівна, кандидат юридичних наук, доцент ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ, e-mail: mima_iv@kneu.dp.ua, https://orcid.org/0000-0002-0062-3932 Іванюк Ніна Вікторівна, асистент кафедри права і публічного управління та адміністрування Юридичний факультет ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ, e-mail: ivanyuk_nv@kneu.dp.ua, http://orcid.org/0000-0002-7583-2106	

A. OBJECTIVE OF THE SUBJECT / МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни є надання студентам відповідного рівня знань у галузі права Європейського Союзу та Європейських співтовариств, достатнього для усвідомлення значення регіональної інтеграції держав Європи та необхідності її подальшого розвитку; здійснення професійної діяльності в установах, діяльність яких пов'язана з прогресивним розвитком українського законодавства; проведення глибокого історичного, правового, економічного аналізу європейських і світових інтеграційних процесів, учасником яких є Україна; кваліфікованого юридичного оцінювання економічної та політичної ситуації в Україні; прогнозування можливих шляхів її покращення.

B. SUBJECT PROGRAM / ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Програма дисципліни передбачає формування у студентів розуміння: сучасних проблем правового забезпечення процесу інтеграції та необхідності посиленого регіонального співробітництва країн Європи; існуючих міжнародноправових механізмів досягнення високого рівня економічно-політичної інтеграції європейських держав; принципів, на яких ґрунтується процес європейської інтеграції та її правове забезпечення. Дисципліна "Право Європейського Союзу" орієнтована на вивчення студентами економічних, правових і соціально-культурних аспектів співробітництва європейських держав, теоретичних проблем цього процесу, а також можливих шляхів їх вирішення; отримання теоретичних знань щодо первинних та вторинних джерел європейського права; понятійного апарату системи європейського права; принципів, на яких ґрунтується система європейського права та співробітництво європейських держав; оволодіння принципами функціонування європейських інституцій та органів Європейського Союзу; правових та політичних основ інтеграції та посиленого співробітництва європейських держав; вивчення специфічного механізму забезпечення прямої дії та обов'язкової сили норм європейського права та механізму їх реалізації.

Тема 1. Правовий статус Європейського Союзу

Історія розвитку ідей про створення об'єднаної Європи. Проблеми визначення правового статусу ЄС. Ознаки міжнародної міжурядової організації, притаманні ЄС. Правосуб'єктність ЄС у міжнародному праві, комунітарному праві та національному праві держав-членів. Основні принципи функціонування Європейського Союзу. Символи Європейського Союзу. Членство у Європейському Союзі. Механізми інтеграції держав-членів Європейського Союзу. Загальні засади Європейського Союзу як умова створення Союзу. Сприяння соціально-економічному прогресу. Затвердження спеціальної політики щодо особливості Європейського Союзу на міжнародній арені. Посилення захисту прав та інтересів громадян. Зміщення співробітництва в галузі юстиції і внутрішніх справ. Історичні етапи створення і діяльності Європейського Союзу від Єдиного об'єднання вугілля і сталі до Єдиного економічного союзу. Передумови створення Європейського Союзу. Правові засади Європейського Союзу щодо суб'єктів громадян, їх правоздатності й дієздатності. Дія норм у внутрішньому правопорядку для членів союзу. Система континентального права і норми права Європейського Союзу. Принцип дії Acquis communautaire. Правосуб'єктність союзу як юридичної особи.

Тема 2. Інституційна структура Європейського Союзу

Система органів Європейського Союзу. Співвідношення понять "орган" та "інституція" ЄС. Політико-правова природа органів ЄС. Класифікація органів ЄС. Основні органи ЄС. Фінансові органи ЄС. Міжвідомчі органи ЄС. Консультативні органи ЄС. Основні органи ЄС. Допоміжні органи Європейського Союзу. Рахункова палата. Європейський інспектор із захисту даних. Соціально-економічний комітет. Комітет регіонів. Комітет зайнятості. Створення організації Європейського Союзу з урахуванням специфіки Європи. Принципи дії в організації: суміщення функцій; поліцентричність структури; розподілена лояльність (divided allegiances); розподіл влад. Комісія як виконавчий орган Європейського Союзу і її повноваження. Склад і призначення членів комісії. Рада: склад і призначення, функції і повноваження. Роль комітету постійних представників (COREPER). Європейська Рада. Європейський Парламент: склад, призначення, функції і повноваження (законодавчі, бюджетні, наглядові, політичні функції). Економічний і соціальний комітети: склад, призначення і функції. Роль комітету регіонів і його функції. Палата аудиторів: склад, призначення, функції. Європейський інвестиційний банк і його значення для діяльності Європейського Союзу.

Тема 3. Загальна характеристика права Європейського Союзу

Поняття, природа та предмет права Європейського Союзу. Співвідношення права ЄС, міжнародного права та національного права членів ЄС. Принципи права ЄС. Система права ЄС. Поняття джерел права ЄС. Гармонізація правових систем держав- членів ЄС. Безпосереднє застосування права ЄС органами ЄС. Відповідальність за порушення норм комунітарного права. Тлумачення комунітарного права. Первинне законодавство Європейського Союзу і його значення. Дія в часі та просторі нормативних актів союзу. Договори як конституційна основа права Європейського Союзу. Похідне (вторинне) законодавство як частина системи норм, розроблених згідно з основними договорами. Типові акти і їх значення. Регламенти, директиви, рішення, позиції та рекомендації. Нетипові акти. Судові рішення як джерело права Європейського Союзу. Міжнародні акти, укладені Союзом, і їх значення. Відмінність правового статусу міжнародних норм, укладених союзом, від статусу угод, укладених державами-членами. Загальні принципи права, що походять з природного права союзу, і їх значення. Роль загальних принципів, спільних для правових порядків кількох держав-членів.

Тема 4. Судовий контроль у праві ЄС

Судова система Європейського Союзу. Принципи побудови та функціонування судової системи ЄС. Суд ЄС, структура та повноваження. Особливості провадження у судах Європейського Союзу. Види провадження у Судах ЄС. Особливості спірного та безспірного провадження. Провадження у міжнародно-правових, конституційних, адміністративних, цивільних та арбітражних справах. Провадження за скаргами про порушення установчих договорів. Досудова та судова стадія провадження. Провадження з преюдиційного запиту. Провадження з надання висновку. Окреме провадження. Особливості судового захисту в системі Європейського Союзу. Позови, що подаються Комісією, і підстави для подання позовів. Стадії допозовної діяльності Комісії. Посередництво між Комісією і державою відповідачем. Позови, що подаються іншими державами-членами, і їх розгляд у суді. Позови про невизнання правових актів недійсними. Критерій прийнятності. Позови про бездіяльність критерію прийнятності та підстави для їх розгляду. Позови, що випливають з відповідальності. Позадовірня відповідальність: основні принципи і критерій прийнятності. Скарги на незаконність. Провадження справи в суді. Матеріальні підстави для перегляду. Поняття відсутності компетенції і порушення суттєвих вимог процесуального характеру. Процедури виконання рішень. Засоби судового захисту непрямої дії. Поняття суду чи трибуналу держави-члена. Положення національного права, національних судів і національних процесуальних правил. Апеляція проти рішень про затвердження за преюдиційним тлумаченням. Вплив преюдиційних тлумачень на розвиток права союзу.

Тема 5. Членство в ЄС

Члени Європейського Союзу. Процедура розширення Європейського Союзу. Політика сусідства Європейського Союзу. Колпенагенські критерії. Об'єктивні та суб'єктивні критерії членства в Європейському Союзі. Політичні критерії. Економічні критерії. Інші критерії. Географічний критерій членства. Розподіл компетенції між Союзом та державами. Виключна компетенція. Спільна компетенція. Доповнююча компетенція. Спеціальна компетенція. Дорозуміла компетенція. Паралельна компетенція.

Тема 6. Правовий статус людини і громадянина у праві ЄС

Місце інституту основ правового статусу особи у системі права ЄС. Система та джерела норм права ЄС, які визначають правовий статус людини та громадянина. Елементи правового статусу людини та громадянина у праві ЄС. Принципи правового статусу людини і громадянина. Основні права, свободи та обов'язки людини і громадянина. Гарантії прав і свобод людини і громадянина. Судовий захист. Позасудові засоби захисту. Інститут Омбудсману ЄС. Органи спеціальної компетенції у сфері в ЄС. Митний статус товарів. Митна декларація. Класифікація митних режимів та митних процедур ЄС. Випуск у вільний обіг в ЄС. Транзит товарів в ЄС. Експорт. Митний склад. Тимчасове ввезення. Реекспорт товарів. Переробка всередині митної території. Переробка за межами митної території. Переробка під митним контролем. Знищення товару та відмова від товару.

Тема 7 Торгівельне право.

Поняття, система та джерела торговельного права ЄС. Класифікація джерел торговельного права ЄС. Правовий режим Спільного ринку. Принципи функціонування Спільного ринку. Правове регулювання руху товарів. Правове регулювання руху послуг. Правове регулювання руху осіб. Публічний порядок і публічна безпека. Врегулювання колізії з іншими свободами вільного ринку. Особливості вільного руху працівників. Специфіка права працівника на вільний рух і перебування. Соціальна політика і соціальне забезпечення.

Тема 8. Правове регулювання фінансових ринків ЄС

Поняття Економічного та валютного союзу ЄС. Інституційні основи Економічного та валютного союзу ЄС. Принципи функціонування Економічного та валютного союзу ЄС. Правовий режим єдиної валюти ЄС. Правовий режим Європейської системи центральних банків (ЄСЦБ). Завдання та функції ЄСЦБ. Фінанси та бюджет Європейського Союзу. Поняття та функції фінанси та бюджету ЄС. Джерела доходів бюджету ЄС. Принципи формування бюджету ЄС. Порядок розробки та затвердження бюджету ЄС. Процес виконання бюджету ЄС. Бюджетний контроль в ЄС. Перспективи розвитку фінансової системи ЄС.

Тема 9. Кримінальне право ЄС

Співвідношення міжнародного кримінального права, європейського кримінального права та кримінального права ЄС. Кримінальне право в межах Першої опори. Співробітництво у сфері охорони порядку та правосуддя у кримінальних справах.

Розвиток співпраці у сфері охорони порядку та правосуддя країн-членів Європейського Союзу. Шенгенська зона. Зближення національних норм та інститутів кримінального права. Політика ЄС щодо окремих злочинів. Corpus Juris. Зелена книга про створення посади Європейського прокурора. Відмивання грошей. Заходи в межах Першої опори ЄС. Заходи в межах Третьої опори ЄС. Корупція. Корупція в державному секторі. Корупція у приватному секторі. Розповсюдження наркотиків. Торгівля людьми та злочини проти дітей. Рамкове рішення про торгівлю людьми. Рамкове рішення про боротьбу з сексуальною експлуатацією дітей та дитячою порнографією. Тероризм. Злочини проти довкілля.

Тема 10. Екологічне право ЄС

Поняття, система та джерела екологічного права ЄС. Політика ЄС у сфері навколишнього середовища. Принципи права ЄС у сфері навколишнього середовища. Горизонтальний сектор. Орхуська Конвенція. Директива стосовно доступу до інформації про навколишнє середовище. Директиви про оцінку впливу на навколишнє середовище. Сектор якості атмосферного повітря. Рамкова Директива про якість атмосферного повітря. Сектор управління відходами. Режим використання та утилізації "старих" транспортних засобів. Регламент стосовно здійснення нагляду та контролю за транскордонним перевезенням відходів. Якість водних ресурсів. Рамкова Директива у сфері водної політики. Особливе використання води. Директива про питну воду. Директива Союзу про захист водного середовища. Охорона природи. Директива про природне середовище. Збереження диких птахів. Регламент про види дикої флори і фауни, яким загрожує небезпека.

Тема 11. Правові аспекти взаємовідносин ЄС та України

Політико-правові передумови співробітництва України та ЄС. Проблеми вибору між стратегіями членства та сусідства у відносинах між Україною та ЄС. Історія розвитку відносин України та ЄС. Основні етапи розвитку відносин між Україною та ЄС. Угода про партнерство та співробітництво між Україною та ЄС 1994 р. План дій "Україна – ЄС". Зміни у напрямках та формах співробітництва України та ЄС після розширення ЄС. Угода про асоціацію та зону вільної торгівлі. Передвступна стратегія держав-партнерів ЄС та проблеми її реалізації в Україні. Порядок прийняття до ЄС нових членів. Процедура підготовки до вступу та вступу до ЄС. Умови вступу. Копенгагенські критерії членства. "Принцип регати" та "принцип стадіону". Особливості передвступної стратегії країн Вишеградської четвірки та Балтійської групи. Основні напрямки подальшого розвитку відносин України з ЄС та його членами. Географічне розташування України щодо країн Європейського Союзу як основна умова співпраці зі союзом. Розвиток інтеграційних процесів в Європейському Союзі щодо залучення України до асоційованих членів союзу. Роль угоди про партнерство і співробітництво України та Європейського Союзу щодо зближення інтересів України і Європейського Союзу в напрямі поглибленого співробітництва. Розширення шляхів сполучення як перший крок до подальшого співробітництва в галузі економічної співпраці.

C. DEFINITE LEARNING RESULTS / ПРЕДМЕТНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК4. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини. СК5. Здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права. СК6. Знання і розуміння основ права Європейського Союзу. СК15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування
Програмні результати навчання (ПР)	ПР2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини; ПР4. Знати та розуміти основи права Європейського Союзу; ПР8. Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права; ПР19. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки

D. SEMESTER PLAN / СЕМЕСТРОВИЙ ПЛАН

Тиждень/ Дата	Тема	Форма діяльності (заняття), години, формат	Завдання для СРС (література, ресурси в інтернеті, презентація, відеокурси)
1 тиждень	ТЕМА № 1. ВСТУП ДО ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ОСНОВНІ ЕТАПИ ЕВОЛЮЦІЇ	Лекція, (1 год), F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 3 додаткова 1,2
2 тиждень	1.1. Поняття європейської інтеграції та її передумови. Інтеграційні проекти та об'єднання, що передують утворенню Європейських Співтовариств	Практичне заняття, (2 год), F2F	1. Історична динаміка європейського будівництва. 2. Меморандум Ж. Монне та Декларація Р. Шумана 9 травня 1950 р. 3. Три опори політичної інтеграції в Європі.

	1.2. Основні етапи формування права Європейських Співтовариств і Європейського Союзу		4. Маастрихтський договір і трансформація європейських спільнот в Європейський Союз (ЄС). 5. Політична система Європейського Союзу. 6. Паризький договір (18.04.1951). 7. Римські договори (25.03.1957). 8. Єдиний європейський акт (17–28.02.1986). 9. Договір про Європейський Союз (Маастрихтський договір) (07.02.1992). 10. Амстердамський договір (02.10.1997). 11. Ніццький договір (26.02.2001). 12. Римський договір (01.05.2004). 13. Договір про запровадження Конституції для Європи.
1 тиждень	ТЕМА № 2. ІНСТИТУЦІЙНА СТРУКТУРА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	Лекція (1 год) F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 3 додаткова 1, 2, 3
3 тиждень	2.1. Організаційний (інституційний) механізм Європейського Союзу: поняття і структура 2.2. Загальна характеристика правового статусу основних органів ЄС	Практичне заняття (дискусія, групова робота) (2 год) F2F	1. Порядок обрання, структура та повноваження Європейського Парламенту. 2. Європейська Рада – міжурядовий орган в інституційній системі ЄС. 3. Статус, повноваження, порядок роботи і процедура прийняття рішень Радою ЄС. 4. Порядок формування, структура, повноваження, організація роботи та прийняття рішень Європейською Комісією. 5. Організація та порядок діяльності Суду ЄС. 6. Європейський Центральний Банк та національні банки – складники системи центральних банків (ЄСЦБ). 7. Рахункова палата – аудит ЄС. 8. Дорадчі органи: Економіко-соціальний комітет та Комітет регіонів.
2 тиждень	ТЕМА № 3. ПРАВО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ПОНЯТТЯ І ДЖЕРЕЛА	Лекція (1 год) F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 3, додаткова 1, 2, 3
4 тиждень	3.1. Поняття права Європейського Союзу та його система 3.2. Первинне та вторинне право ЄС: поняття та зміст 3.3. Суб'єкти права Європейського Союзу	Практичне заняття (самостійна, групова робота) (2 год)	1. Доктрина верховенства права ЄС над національним правом держав-членів ЄС. 2. Сутність доктрини прямої дії права ЄС. 3. Пряма дія положень Договору про Співтовариство. 4. Пряма дія міжнародних угод, регламентів та директив ЄС. 5. Відповідальність держав-членів ЄС перед індивідами за порушення права ЄС
3 тиждень	Тема 4. Права людини в Європейському Союзі	Лекція (1 год) F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 3, додаткова 1, 2, 4
5 тиждень	4.1. Правовий статус людини та громадянина, його особливості та джерела. 4.2. Гарантії прав і свобод людини і громадянина в Європейському Союзі. 4.3. Інститут громадянства Європейського Союзу і його значення. 4.4. Порядок перетинання внутрішніх і зовнішніх кордонів держав-членів ЄС. Шенгенські угоди.	Практичне заняття (2 год) F2F	1. «Хартія основних прав ЄС» втілення вірності держав-членів ЄС європейським і міжнародним принципам і стандартам з захисту прав людини і основних свобод. 2. Свободи: право на свободу й безпеку, на шлюб і створення родини; повага до приватного й родинного життя; захист персональних даних; свободи думки, сумління, віросповідання, переконань, отримання й поширення інформації, зібрань і об'єднань, мистецтва й науки, вибору занять; право на освіту, власність, отримання притулку.
4 тиждень	Тема 5. Захист прав людини в Європейському Союзі	Лекція (2 год) F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 3, 4, 5 додаткова 2, 4,

6 тиждень	5.1. Інституційний механізм Євросоюзу у сфері захисту прав людини. 5.2. Порядок звернення до Європейського суду з прав людини.	Практичне заняття (презентації, дискусія) (4 год) F2F	1. Проаналізувати: - ЄСПЛ як інституція РЄ. - Склад суду та його компетенція
5 тиждень	Тема 6. Судова система Європейського Союзу 6.1. Судова система ЄС та її складові 6.2. Компетенція Суду (вищої ланки судової системи ЄС)	Аудиторна лекція (1 год) F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 3, 4, додаткова 1, 4
7 тиждень		Практичне заняття (презентації, самостійна, дискусія) (4 год) F2F	1. Спеціалізовані суди ЄС. 2. Суд публічної служби ЄС. 3. Захист прав людини в ЄС з врахуванням положень Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (1950 р.). 4. Коротка характеристика Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (1950 р.).
6 тиждень	Тема 7. Особливості гармонізації законодавства України до законодавства ЄС	Лекція (1 год) F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 3, 4, додаткова 1, 3, 4
8 тиждень	7.1. Історія відносин Україна – ЄС 7.2. Гармонізація законодавства України з правом Європейського Союзу 7.3. Адаптація права України до права Європейського Союзу	Практичне заняття (презентації, самостійна, дискусія) (4 год) F2F	1. Розкрити 1. Угоду про асоціацію між Україною та ЄС: цілі та принципи, юридичні особливості 2. Інституційний механізм Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. 3. Значення та перспективи виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. 3. Охарактеризувати проблеми реалізації адаптації законодавства України з законодавством ЄС
7 тиждень	Тема 8 Торговельне право. 8.1. Поняття, система та джерела торговельного права ЄС. 8.2. Класифікація джерел торговельного права ЄС.	Лекція (2 год) F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 3, 4, додаткова 1, 2, 4
9 тиждень	8.3. Правове регулювання руху товарів. 8.4. Правове регулювання руху послуг. 8.5. Правове регулювання руху осіб. 8.6. Врегулювання колізій з іншими свободами вільного ринку. 8.7. Соціальна політика і соціальне забезпечення	Практичне заняття (презентації, дискусія, групова робота) (2 год) F2F	1. Встановити правовий режим спільного ринку 2. Визначити принципи функціонування спільного ринку 3. Пояснити публічний порядок і публічну безпеку 4. Розкрити особливості вільного руху працівників та специфіку їх прав
8 тиждень	Тема 9. Правове регулювання фінансових ринків ЄС	Лекція (2 год) F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 3 додаткова 1, 2, 3
10 тиждень	9.1. Поняття Економічного та валютного союзу ЄС. 9.2. Інституційні основи Економічного та валютного союзу ЄС. 9.3. Принципи функціонування Економічного та валютного союзу ЄС. 9.4. Правовий режим єдиної валюти ЄС. 9.5. Поняття та функції фінанси та бюджету ЄС. 9.6. Джерела доходів бюджету ЄС. Принципи формування бюджету ЄС. 9.7. Процес виконання бюджету ЄС.	Практичне заняття (дискусія, групова робота) (2 год) F2F	1. Дослідити ЄСЦБ 2. Визначити завдання ЄСЦБ 3. Проаналізувати принципи формування бюджету ЄС 4. Бюджетний контроль 5. Перспективи розвитку фінансової системи ЄС

9 тиждень	Тема 10. Кримінальне право ЄС	Лекція (2 год) F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 3 додаткова 1,2,3
11 тиждень	10.1 Співвідношення міжнародного кримінального права, європейського кримінального права та кримінального права ЄС. 10.2. Розвиток співпраці у сфері охорони порядку та правосуддя країн-членів Європейського Союзу. Шенгенська зона. 10.3 Політика ЄС щодо окремих злочинів. <i>Corpus Juris</i> . 10.4. Корупція в державному секторі. Корупція у приватному секторі. 10.5. Розповсюдження наркотиків, тероризм.	Практичне заняття (дискусія, групова робота) (4 год) F2F	1. Визначте зближення національних норм та інститутів кримінального права 2. Розкрийте порядок утворення і компетенцію Конституційного суду України 3. Поясніть рамкове рішення про торгівлю людьми. 4. Визначте злочини проти довкілля
10 тиждень	Тема 11. Екологічне право ЄС	Лекція (2 год) F2F	Опрацювання літератури: основна 1, 3 додаткова 1,2,3
12 тиждень	11.1 Поняття, система та джерела екологічного права ЄС. 11.2. Політика ЄС у сфері навколишнього середовища. 11.3. Рамкова Директива про якість атмосферного повітря. 11.4. Регламент стосовно здійснення нагляду та контролю за транскордонним перевезенням відходів. Якість водних ресурсів. 11.5. Рамкова Директива у сфері водної політики. Особливе використання води. Директива про питну воду. Директива Союзу про захист водного середовища 11.6. Регламент про види дикої флори і фауни, яким загрожує небезпека	Практичне заняття (дискусія, групова робота) (4 год) F2F	1. Визначте основні засади ЄС у сфері навколишнього середовища 2. Розкрийте зміст Орхуської Конвенції 3. Поясніть Директиву стосовно доступу до інформації про навколишнє середовище. 4. Визначте Директиву про оцінку впливу на навколишнє середовище 5. Встановіть особливості використання води.

Вивчення дисципліни передбачає виконання двох поза аудиторних контрольних (модульних) робіт.
Перша контрольна модульна робота виконується за темами 1-5, друга – за темами 6-11 у письмовій формі.

Вивчення дисципліни передбачає виконання індивідуальних завдань. Кожен студент індивідуально виконує наступні завдання:

1. Хартія Європейського Союзу про основні права: значення та зміст.
2. Вільний рух товарів у Європейському Союзі.
3. Засади вільного пересування осіб у Європейському Союзі.
4. Правове регулювання фінансових послуг у Європейському Союзі.
5. Етапи створення економічного та валютного Союзу.
6. Правове забезпечення інтеграції України до Європейського Союзу.
7. Євроінтеграційне законодавство України.
8. Загальна характеристика Угоди про партнерство та Співробітництво, підписаної між ЄС та Україною в Люксембурзі 14 червня 1994 р. 3
9. Маастрихтський Договір про заснування ЄС (1992 р.).
10. Договір про Конституцію для Європи (2004 р.).
11. Договір про Реформи (Лісабонський договір, 2007 р.).
12. Спільна зовнішня політика та політика безпеки ЄС.

Замість науково-дослідницької роботи студенти можуть отримати 10 балів за вивчення онлайн курсів на платформі COURSERA (<https://www.coursera.org/>), посилання на курс: <https://www.coursera.org/learn/teoriya-smi#syllabus>

Детальний план проведення практичних занять, завдання для практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи містяться в системі MOODLE у:

1. Методичні рекомендації до практичних, самостійних та індивідуальних занять з курсу «Право Європейського Союзу»;

E. BASIC LITERATURE (OBLIGATORY TEXTBOOKS) / ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА (ОБОВ'ЯЗКОВІ ПІДРУЧНИКИ)

1. Право Європейського Союзу : підручн. / за ред. О.К. Вишнякова. Одеса : Фенікс, 2013. 883 с.
2. Європейська інтеграція: Навчальний посібник /за заг. ред. проф. І. А. Грицяка та Д. І. Дзвінчука. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2013. 464 с.
3. Грицяк І.А., Говоруха В.В., Стрельцов В.Ю. Модуль 1. Правова та інституційна основи Європейського Союзу: Підручник / За заг. ред. М.Бойцуна, І.Грицяка, Я.Мудрого, О.Рудіка, Л.Прокопенка, В.Стрельцова. Х.: Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр», 2009. 620 с.
4. Гнатюк М.М., Малик Я.Ф., Прокопенко Л.Л. Модуль 2. Відносини з Європейським Союзом та процес європейської інтеграції України. / Relations Between Ukraine and the EU and European Integration Process. Навч. посіб. К.: Міленіум, 2009. 782 с.

F. COMPLEMENTARY LITERATURE / ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Рудік О.М., Дзяд О.В. Модуль 3. Спільні політики Європейського Союзу та їх значення для України: Начальний посібник / Common EU Policies and Their Significance for Ukraine: Навч. пос. К.: Міленіум, 2009. 668 с
2. Офіційний сайт ЄС: URL: http://europa.eu.int/index_en.htm (до англomовної сторінки веб-сайту).
3. Euroobserver. URL: <http://euobserver.com>
4. EurActiv. URL: <http://www.euractiv.com>

G. THE MOST IMPORTANT PUBLICATIONS OF THE AUTHOR(S) CONCERNING PROPOSED CLASSES / ОСНОВНІ ПУБЛІКАЦІЇ АВТОРА, ЩО ПОВ'ЯЗАНІ З ТЕМАТИКОЮ ЗАПЛАНОВАНИХ ЗАНЯТЬ

1. Mima Iryna. Galyna Nikolaychenko
Methodological framework for budgeting research as a financial process in legal sphere
Scientific Journal of Polonia University
2018-04-06 | journal-article
DOI: [10.23856/2703](https://doi.org/10.23856/2703)
Mima Iryna.
2. The cognition of the Christian normative traditions as a source of understanding law
Visegrad journal on human rights –
2016-10 | journal-article
ISSN: [1339-7915](https://doi.org/10.23856/2703)
3. Mima Iryna.
Place of Christian-legal traditions in the transformation processes of law
State and law
2016 | journal-article
ISSN: [1563-3349](https://doi.org/10.23856/2703)
4. Mima Iryna.
Interrelation of the Christian legal traditions and legal policy
Legea si Viata
2015-01-29 | journal-article
ISSN: [1810-309X](https://doi.org/10.23856/2703)
5. Mima Iryna.
Розгляд сутності праворозуміння з позиції релігійно-правового традиціоналізму
Молодий вчений
2015 | journal-article
ISSN: [2304-5809](https://doi.org/10.23856/2703)
6. Mima Iryna.
Вплив глобалізаційних процесів на трансформацію релігійно-правових традицій у правовій системі
Право і суспільство
2015 | journal-article
ISSN: [2834-6785](https://doi.org/10.23856/2703).

H. SIGNS OF REQUIRED PREREQUISITES / ПЕРЕЛІК ПОТРІБНИХ ПЕРЕДУМОВ

Дисципліни, які є необхідними передумовами для вивчення зазначеного курсу: теорія держави і права, історія держави і права, політологія, соціологія, міжнародне право, міжнародне приватне право

I. SCOPE AND TYPE / КІЛЬКІСТЬ ВІДВЕДЕНИХ ГОДИН ТА ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ

	Денна	Заочна
Лекції	16	10
Практичні (лабораторні)	32	8
Самостійна робота студента (СРС)	87	117

Індивідуально-консультативна робота (ІКР)	15	15
Курсова робота		

J. CURRENT AND FINAL EVALUATION / ПОТОЧНЕ ТА ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль, в т.ч.:	Денна	Заочна
оцінювання під час аудиторних занять	32	20
виконання контрольних (модульних) робіт	10	60
виконання і захист завдань самостійної роботи	48	10
науково-дослідницька робота	10	10
Підсумковий контроль (залік)		
Разом	100	100

Шкала балів	Оцінка за 4-бальною шкалою	Шкала ECTS
90 – 100	Відмінно	A
80 – 89	Добре	B
70 – 79		C
66 – 69		D
60 – 65	Задовільно	E
21 – 59	незадовільно з можливістю повторного складання екзамену (заліку)	FX
0 – 20	незадовільно з можливістю вивчення дисципліни за індивідуальним графіком у формі додаткової індивідуально-консультативної роботи	F

K. CODE OF CONDUCT OF THE COURSE / КОДЕКС ПОВЕДІНКИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ КУРСУ

- Для успішного проходження курсу та складання контрольних заходів необхідним є виконання наступних обов'язків:
- ❖ не запізнюватися на заняття;
 - ❖ не пропускати заняття (як лекційні, так і практичні), в разі хвороби мати довідку або її ксерокопію;
 - ❖ самостійно опрацювати весь лекційний матеріал та ресурси для самостійної роботи;
 - ❖ конструктивно підтримувати зворотній зв'язок з викладачем на всіх етапах проходження курсу (особливо під час виконання індивідуальних проєктів/курсів проєкту);
 - ❖ своєчасно і самостійно виконувати всі передбачені програмою лабораторні та практичні завдання;
 - ❖ брати очну участь у контрольних заходах;
 - ❖ будь-яке відтворення результатів чужої праці (виключаючи практичну роботу над командним проєктом), в тому числі використання завантажених з Інтернету матеріалів, як власних результатів, кваліфікується, як порушення норм і правил академічної доброчесності, та передбачає притягнення до відповідальності у порядку, визначеному чинним законодавством.

L. METHODS OF CONDUCTING / МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Для формувань компетентностей застосовуються такі методи навчання:
вербальні/словесні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда);
наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
практичні (різні види практичних завдань, вирішення кейсів);
пояснювально-ілюстративний, який передбачає пред'явлення готової інформації викладачем та її засвоєння студентами;
метод проблемного викладу;
дослідницький.

M. TOOLS, EQUIPMENT AND SOFTWARE / ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

мультимедійний клас з ПК, цифровий проєктор
Zoom – хмарна платформа для відео і аудіо конференцій та вебінарів
ZELIS - система призначена для тестування знань студентів в двох режимах: автоматизований контроль знань та тестування по бланкам.

N. STUDENT RESOURCES, MOOC PLATFORMS / ЦИФРОВІ РЕСУРСИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ТА ВІДКРИТІ ДИСТАНЦІЙНІ ОНЛАЙН КУРСИ

Студентам пропонується доступ до навчальних матеріалів дисципліни - moodle.kneu.dp.ua:
Coursera – безкоштовні онлайн-курси з різних дисциплін, у разі успішного закінчення яких користувач отримує сертифікат про проходження курсу.
EdX – онлайн-курси від закладів вищої освіти.
Prometheus – український громадський проєкт масових відкритих онлайн-курсів.

O. FEEDBACK/ ЗВОРОТНІЙ ЗВ'ЯЗОК

Електронні листи є найкращим способом зв'язатися з керівником курсу, і, будь ласка, додайте шифр групи в темі листа. Якщо ви надішлете мені електронне повідомлення, надайте мені, принаймні, 24 години, щоб відповісти. Якщо ви не отримаєте відповідь, відправте листа повторно.

P. ACADEMIC HONESTY/ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Державний університет економіки і технологій очікує від студентів розуміння та підтримання високих стандартів академічної чесності. Приклади академічної не доброчесності включають такі: плагіат, зловживання інформацією із застарілих джерел мережі. Очікується, що вся робота, виконана відповідно до вимог курсу, є власною роботою студента. Під час підготовки роботи, яка відповідає вимогам курсу, студенти повинні відрізнити власні ідеї від інформації, отриманої з інших джерел.

(Положення про академічну доброчесність

URL URL: https://www.duet.edu.ua/uploads/normbase/243/pol_AD.pdf

APPROVED / ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри права і публічного управління та адміністрування Державного університету економіки і технологій - протокол № 12. від 28.06.2022 року

Укладачі:

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Кафедрою права і публічного управління та адміністрування
Протокол № 12. від 28.06.2022 року
В.о. завідувача кафедри

Науково-методичною радою Державного університету економіки і технологій
Протокол № 1 від 20.09. 2022 року
Голова науково-методичної ради

I.V. Міма

Н.В. Іванюк

I.V. Міма

В.В. Орлов